

Bu sayfa Őu linkten yazdırılmıŐtır: [http://www.risaleonline.com/soru-cevap/mercuh-racihe-tereccuh-edebilir]

[Risale-i Nur](#) [Risale-i Nur Mütalaası](#) [Sahabe ve Âli Beyt](#)

Soru

Mercuh Racihe Tereccuh Edebilir

'Mercuh racihe tereccuh edebilir' ne demektir?

Cevap

Mercuh: İkinci derecede kalan Őey, iki tercih arasında geride kalan.

Râcih: üstün olan, tercih edilen, daha kıymetli ve faziletli olan.

Bu cümlelerin izahı ise Őu Őekildedir: Normalde üstün olan Racihe iken yani normal durum bu iken, bazen mercuh öne geçer tercih edilir. Bu durum bazı hususi meselelerde olmaktadır.

Bazı Őeyler genelde üstün değildir. Ancak hususi durum olunca üstün olabilirler. Mesela genelde kurŐun kalemler(mercuh) tükenmez kalemlerden(râcih) daha değerersizdir. Ancak bir sınav söz konusu olsa (üniversite giriŐ sınavı gibi) kurŐun kalem(mercuh) bu hususi durumda tercih sebebi olur. Yani tükenmez kalem(râcih) üstün olur.

Bu misalleri çođaltmak mümkündür: mesela bir âlim ile bir inŐaat iŐçisini mukayese etsek, birçok özellihte âlim üstün gelir. Ama inŐaat iŐinde iŐçi üstün gelir. Bu durum o iŐçinin üstün olduğu anlamına gelmez. Fakat inŐaat iŐinde üstündür denir.

Üstad hazretleri bunu diğer insanlarla Sahabe-i Kiram efendilerimiz arasında bir mukayese ölçüsü olarak kullanmaktadır. Ehlisünnet olan ehli hakka göre peygamberlerden sonra en üstün insanlar sahabelerdir. Bu genel kaidenin istisna durumları vardır. Buda hususi bazı durumlardadır. Mesela bazı âlimler ilim noktasında bir kısım sahabeden daha bilgili olabilir. Bu durum o âlimi sadece o noktada üstün kılar. Misal olarak İmam-ı Őafii veya İmam-ı Azam

ilim noktasında birçok sahabeden üstündür. Hem mesela Abdülkadir Geylani hazretleri birçok sahabeden daha çok keramet göstermiştir. Bu durum sadece bu mevzulara hastır. Yoksa genel itibariyle gene sahabeler daha üstündür. Çünkü İslam'ın tesisinde ilk sırayı sahabeler aldığından bütün ümmetin kazandığı sevaptan hisseleri vardır. Dolayısıyla genele vurduğumuzda gene sahabeler üstün gelirler.

Üstad hazretleri bunu şu şekilde izah etmektedir:

Enbiyâdan sonra nev'-i beşerin en efdali Sahâbe olduğu, Ehl-i Sünnet ve Cemâatin icmâi bir hucet-i kâtiadır ki, o rivâyetlerin sahîh kısmı, fazîlet-i cüz'îye hakkındadır. Çünkü cüz'î fazîlette ve hususî bir kemâlde, mercûh râcihe tereccüh edebilir. Yoksa Sûre-i Feth'in âhirinde sitâyîşkârâne tavsîfât-ı Rabbâniyeye mazhar ve Tevrat ve İncil ve Kur'ân'ın medh ü senâsına mazhar olan Sahâbelere, fazîlet-i külliye nokta-i nazarında yetişilemez....

Sohbet-i Nebeviye öyle bir iksîrdir ki, bir dakikada ona mazhar bir zât, senelerle seyr ü sülûke mukâbil hakîkatin envârına mazhar olur. Çünkü sohbette insibâğ ve in'ikâs vardır. Ma'lûmdur ki, in'ikâs ve tebeiyetle, o nûr-u a'zam-ı nübüvvetle beraber en azîm bir mertebeye çıkabilir. Nasıl ki bir sultanın hizmetkârı onun tebeiyetiyle öyle bir mevki'ye çıkar ki, bir şâh çıkamaz. İşte şu sırdandır ki, en büyük veliler Sahâbe derecesine çıkamıyorlar. Hatta Celâleddîn-i Süyûtî gibi, uyanık iken çok def'a sohbet-i Nebeviyeye mazhar olan veliler, Resûl-ü Ekrem (asm) ile yakazaten görüşmeler ve şu âlemde sohbetine müşerref olsalar, yine Sahâbe'ye yetişemiyorlar. Çünkü Sahâbelerin sohbeti, nübüvvet-i Ahmediye (asm) nûruyla, yani Nebî olarak onunla sohbet ediyorlar. Evliyâlar ise, vefât-ı Nebevîden sonra Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı görmeleri, velâyet-i Ahmediye (asm) nûruyla sohbettir. Demek Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın onların nazarlarına temessül ve tezâhür etmesi, velâyet-i Ahmediye (asm) cihetindedir. Nübüvvet i'tibâriyle değildir.

Madem öyledir; nübüvvet derecesi velâyet derecesinden ne kadar yüksek ise, o iki sohbet de o derece tefâvüt etmek lâzım gelir. Sohbet-i Nebeviye ne derece bir iksîr-i nûrânî olduğu bununla anlaşılır ki, bir bedevî adam kızını sağ

olarak defnedecek bir kasâvet-i vahşiyânede bulunduğu halde, gelip bir saat sohbet-i Nebeviyeye müşerref olur, daha karıncaya ayağını basmaz derecede bir şefkat-i rahîmâneyi kesb ederdi. Hem câhil, vahşi bir adam, bir gün sohbet-i Nebeviyeye mazhar olur, sonra Çin ve Hind gibi memleketlere giderdi. Mütemeddin kavimlere muallim-i hakâik ve rehber-i kemâlât olurdu. (27. Sözün Zeyli)